

příjezdem každého vlaku spuštěny, již samy sebou zaručovaly bezpečnost, byla tím samým dána každému passantu, ať pěšímu nebo povožnímu, výstraha a napomenutí, by se o bezpečnost svou staral sám, tedy prve, než na koleje vstoupí nebo vjede, na obě strany zkoumal, zdali se vlak neblíží, a teprve, když se ubezpečil, že trať je volná, k přechodu nebo přejezdu přikročil. A to každému bylo možno, neboť nikdo nemohl neviděti, že má před sebou dráhu. Odpadá-li však výtka nezřízení závor, zbývá jen případné zavinění zřízců dráhy, za něž by podnikatele bylo možno k zodpovědnosti poháněti jen za podmínek § 1315 obč. zák. Tyto podmínky nejsou už proto dány, ježto žalobce ani netvrdil, že zřízců dráhy, zejména strojvůdce, jemuž žaloba chce přičítati vinu proto, že nejel zmírněnou rychlostí byli nezdatní. Proto jest bezpředmětnou věta, která jediná z celého dovolání k této otázce hledí, že prý o neobyčejné rychlosti vlaku svědčí okolnost, že jeden těžký vůl byl úplně rozdrčen a daleko odvléčen, ačkoliv odvolací soud i tu okolnost z výpovědi strojvůdce vysvětlil v ten rozum, že se tak stalo z jiné příčiny t. j. že lokomotiva i po zastavení vlaku musila 20 m popojet, aby vůl do kol zapletený mohl býti vyproštěn. Odpadá-li však odpovědnost žalovaného eráru za úraz, z něhož žalováno, jest docela zbytečno zabývat se otázkou, nižšími stolicemi a následkem toho i dovoláním podrobně rozbíranou, zdali vozka sám úraz zavinil, neboť ať jej zavinil nebo ne a úraz přičísti by bylo jen náhodě, nemá to na rozhodnutí věci vlivu, a jest bezpředmětno vše, co tu dovolání uplatňuje jako odpor se spisy, že soud odvolací vycházel ze skutečností, jež zjištěny nebyly.

Čís. 1656.

Odkázání-li zákonní dědicové vůči dědicům ze závěti na pořad práva, jest vítězným provedením sporu jedním z nich urovnána cesta pro posloupnost ze zákona na prospěch všech.

Otálení s podáním přihlášky k pozůstalosti nemá v zápětí ztrátu práva dědicového.

(Rozh. ze dne 9. května 1922, R I 239/22.)

Pozůstalostní soud rozhodl, že Františku D-ovi, Josefu D-ovi, Janě V-ové, Janu H-ovi a nezl. Karlu D-ovi přísluší dědicke nároky k pozůstalosti Karla D-a. Důvody: Františku D-ovi a Josefu D-ovi odpírání se účastenství na pozůstalostním řízení z důvodů, že prý nepodali žaloby na neplatnost závěti, jak jim usnesením ze 7. května 1919 uloženo bylo. Leč námitky ty jsou bezdůvodné. Dědicové tito byli by vyloučeni z účasti na projednání pozůstalosti jen tehdy, kdyby závěť byla platnou a pozůstalost se dle ní projednávala, nikoli však i tehdy, když závěť k žalobě jiného spoludědice byla prohlášena neplatnou a pozůstalost dle zákona se projednává (§ 125 nesp. říz. a contrario). Rovněž bezdůvodným jest odpírání účastenství na pozůstalostním řízení Janě V-ové, Janu H-ovi a nezl. Karlu D-ovi proto, že prý, ač již byli vyzváni a k projednání oběsláni, přihlášky dědicke nepodali a nemohou již přihlášky dědicke podávati a na řízení pozůstalostním se účastniti. Názor tento jest neudržitelným vzhledem k ustanovení § 128 nesp. říz. Pokud není řízení pozůstalostní skončeno, což se stane teprve odevzdáním pozůstalosti, mohou dědicové přihlášku podati. Liknavost jejich má pouze za následek vyloučení ze

soudního odevzdání a nikoliv z práva dědického, takže, přihlásí-li se dědic před odevzdáním, odčiní svou liknavost. — R e k u r s n í s o u d usnesení potvrdil. D ů v o d y: Ohledně námítky stěžovatelky, že podle ustanovení § 125 nesp. říz. mají nárok na pozůstalost jen ti ze zákonných dědiců, kteří dobyli si rozsudek o neplatnosti závěti, ostatní však nikoli, jest poukázati na doslov onoho ustanovení zákona. V něm se praví, že soudce má určití lhůtu, do které má býti žaloba podána, jinak že se bude projednávatí pozůstalost bez ohledu na dědické nároky, které byly odkázány na pořad práva. Z toho, že se mluví o jedné žalobě, oproti nárokům v množném čísle, nelze nijak dovoditi, že jest nutno podávati více žalob, je-li více oprávněných. Naopak z doslovu zákona vysvítá, že stačí žaloba jedna. Stěžovatelka namítá, že jsou vyloučeni z projednání pozůstalosti ti, kdož nepodali přihlášky dědické při roku, k tomu ustanoveném, a to podle § 120 nesp. říz. Avšak tento § praví, že se má pozůstalost projednávatí bez ohledu na ty, kdo se k roku nedostaví, nebo nepodají při něm přihlášky. Zde se však mluví všeobecně o roku a nelze z toho dovoditi nutnost, aby přihláška byla podána při určitém roku, snad při prvním. Každý z dědiců má volnost podati přihlášku při kterémkoliv roku, až do skončení projednání pozůstalosti.

N e j v y š š í s o u d nevyhově! dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Tím, že zůstavitelovy závěti byly neplatnými prohlášeny ať na žalobu kohokoli ze zákonných, na pořad práva poukázaných dědiců, bylo docíleno, že závěti těch nelze již použítí za základ projednání pozůstalosti. Jen toho dosáhla Anna S-ová, že, pokud se kdo přihlásil k pozůstalosti ze závěti, z důvodu toho více dědické nároky uplatňovati nemůže. Neplatnost závěti, jednou vyslovená, působí tedy v poměru mezi osobami, jež spor nevedly, nepůsobí však tak daleko, by vylučovala dědice, na sporu o platnost závěti aktivně nesúčastněné, z dědictví vůbec, takže by jim mohlo býti odpíráno účastenství na pozůstalostním řízení vůbec, ač přihlásili se k pozůstalosti za dědice ze zákona s dobrodiním inventáře. V řízení o žalobách o neplatnost závěti byly proti sobě pouze nároky dědice ze závěti Josefa D-a a dědiců ze zákona se přihlásivších a jen o nároku těchto dvou stran rozhodnuto, že žalovati má skupina dědiců ze zákona dědice testamentárního na neplatnost závěti. Jak to provedeno bylo, zda podáním jedné žaloby, jedním účastníkem či více žalobci a více žalobami, na tom nezáleží (§ 125 nesp. říz. slovo: die Klage einzubringen). Tomu nasvědčuje i § 550 obč. zák. ve smyslu kterého dědička Anna S-ová ze zákona se přihlásivší podáním žaloby a provedením sporu jednala za všechny podle rozhodnutí ve sporu jedině oprávněné dědice ze zákona. Tomu není na závadu dodatek § 125 nesp. říz. »jinak postupovalo by se atd.«, poněvadž tím jest řečeno jen tolik, že nebude-li vůbec odklizen povolací důvod, ohledně něhož dědic odkázán byl na pořad práva, bude tento povolací důvod formelním podkladem pro jednání pozůstalosti a v něm nepřijde v úvahu skupina dědiců z druhého povolacího důvodu. Spor je rozhodnut s vyloučením dědice testamentárního ve prospěch skupiny dědiců zákonných a ti mezi sebou dosud žádné odporující si navzájem dědické přihlášky nepodali, nebylo také mezi nimi zahájeno jednání dle § 125 nesp. říz.,

nebyl také jeden proti druhému na pořad práva poukázán a nemůže tedy také jeden druhého z účastenství na projednání pozůstalosti vylučovati. K tomu a tedy i k podání rekursu ve směru tom nedostává se stěžovatelce oprávnění, jelikož si právě rozhodnutí ve smyslu § 125 nesp. říz. proti druhým zákonným dědicům dosud nezískala a eventuálního sporu s nimi vítězně neprovedla. K výkladu § 120 nesp. říz., jak ustanovení tomu rozumí druhá stolice, nutno se přidati. Rekursní soud zastává názor, že nejsou vyloučeni z projednání pozůstalosti ti, kdož nepodali přihlášky dědické při roku, k tomu ustanoveném. Tomu nutno přisvědčiti v tomto případě, kde pozůstalost ještě skončena a odevzdána není, neboť podle § 823 obč. zák. mohou se otálejší dosud dědicové i p o o d e v z d á n í pozůstalosti svých nároků domáhati žalobou o dědictví. Když tedy dosud odevzdána není mohou se přihlásiti kdykoliv za projednávání. § 120 nesp. říz. neustanovuje, že dědic s přihláškou otálejší považován má býti za dědice, který se svých nároků vzdal. Otálení s podáním přihlášky ve lhůtě § 120 nesp. říz. nemůže tedy míti podle ducha zákona v zápětí ztrátu práva dědického. Správnost názoru, zde projeveného, vysvitá i z ustanovení § 128 nesp. říz.

Čís. 1657.

Zákon ze dne 17. prosince 1919, čís. 16 sb. z. a n. na rok 1920 o služebních poměrech trvale ustanovených obecních zřízců.

Kdo splnil podmínky § 3 zákona má nárok, by byl ustanoven zřízcem definitivním.

Z ustanovení § 25 zákona nelze vyvozovati, že v š i c h n i, dříve prozatímně ustanovení zřízcem byli na roveň postaveni oněm prozatímním zřízcům, kteří jsou nebo budou po vydání zákona ustanoveni.

(Rozh. ze dne 9. května 1922, R I 358/22.)

Žalobce byl přijat do služeb žalované obce v roce 1899 jako jatečný. Když mu byla dána 15. dubna 1920 šestinedělní výpověď, podal námitky, opíraje se o ustanovení zákona ze dne 17. prosince 1919, čís. 16 sb. z. a n. na rok 1920. Ježto obec na výpovědi setrvala, domáhal se žalobou, by uznáno bylo právem, že právní poměr jeho k žalované obci jako trvale ustanoveného zřízce dlužno posouditi a upravití dle ustanovení zákona ze dne 17. prosince 1919, čís. 16 sb. z. a n. na rok 1920, zákona ze dne 7. října 1919, čís. 541 sb. z. a n. a 25. listopadu 1920, čís. 625 sb. z. a n.; že výpověď jemu daná jest nezákonná a se zrušuje a že žalovaná strana jest povinna, zaplatiti mu doplatky jeho požitků za rok 1919—1921. P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e žalobu zamítl, maje za to, že žalobce nebyl definitivním zřízcem žalované obce a uvedl dále v d ů v o d e c h: Žalobce nemůže býti považován ani za plně zaměstnaného ve smyslu § 3 cit. zák., neboť z jatečného řádu pro žalovanou obec (čís. 9) platného vychází, že žalobce na jatkách zaměstnán byl jen po 4 dny v týdnu a v jiných, než stanovených dnech že směly se konati jen porážky nutné neb v mimořádných případech na zvláštní povolení městského úřadu. Jest sice pravda, že jatečný řád byl zprvu ustanoven jen na zkoušku, avšak svědkem Janem H-em je zjištěno, že již v roce 1899 anebo 1900 tento prozatímní